

Dana 13. studenoga 2017. godine, dostavio sam (e-mailom) "reagiranje" glavnom uredniku "Glasa Istre" sa zamolbom da se objavi. Do danas nisam dobio nikakav odgovor a tekst nije objavljen. Stoga, u nastavku objavljujem tekst u cijelosti.

Poštovani glavni uredniče, gosp. Ranko Borovečki, u skladu sa odredbama Zakona o medijima ("Narodne novine" broj 59. od 10.05.2004., broj 84. od 20.07.2011. i broj 81. od 29.06.2013. godine) molim Vas da objavite sljedeće reagiranje:

Gosp. Robert Buršić, u članku "Nad Istrom se spustila crna noć. Zrcalo vremena: na sutrašnji dan, 12. studenoga 1920., potpisan Rapallski ugovor", koji je objavljen u "Glasu Istre" od 11. studenoga 2017. godine na str.18., među inim, tvrdi, citiram: "Područja koja je Hrvatska izgubila Rapallskim ugovorom, pa tako i Istra, vraćena su matiči zemlji nakon drugog svjetskog rata".

1. Ugovorne strane Rapallskog ugovora su Kraljevina Italije i Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca (a ne Hrvatska, koja tada nije postojala kao državni oblik, entitet).

2. Pošto riječ "izgubiti" znači ostati bez nečega, a što se prethodno posjedovalo, imalo te ako značenje riječi "vratiti" je povratiti, dati natrag ono što se prethodno imalo, ono što je bilo izgubljeno, onda postavlja se pitanje: kako je moguće tvrditi da je Hrvatska (koja tada nije niti postojala) izgubila područja, pa tako i Istru, te potom ih vratila nakon drugog svjetskog rata, kada prethodno ih nije nikada posjedovala, imala, a što nedvojbeno proizlazi iz iznesenih povijesnih činjenica u Izvorišnim osnovama Ustava Republike Hrvatske (vidi: <http://www.sabor.hr/Default.aspx?art=1839> i u prilogu) i u Preambuli Statuta Istarske županije – Regione Istrana (vidi: <https://www.istra-istria.hr/index.php?id=63> i u prilogu). Pojednostavljeno rečeno: kako je Hrvatska mogla izgubiti nešto što prethodno nije imala i kako je mogla vratiti nešto što nije mogla izgubiti jer prethodno nije posjedovala?

3. Istra je u sastavu međunarodno priznatog teritorijalnog suvereniteta Federativne Narodne Republike Jugoslavije i potom Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije te Narodne i potom Socijalističke Republike Hrvatske u njihovom sastavu od Ugovora o miru sa Italijom (koji je potpisan u Parizu 10. veljače 1947. godine a stupio na snagu 15. rujna 1947. godine), odnosno (vezano uz bivšu Zonu B) od Memoranduma o suglasnosti između Vlada Italije, Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, Sjedinjenih Američkih Država i Jugoslavije o Slobodnom Teritoriju Trsta (koji je potpisan i stupio na snagu u Londonu 5.

listopada 1954. godine).

4. U Ugovoru o miru s Italijom, kojeg su pisale i utvrdile države pobjednice u drugom svjetskom ratu, pri utvrđivanju razgraničenja a vezano uz područja, navodi se da "Italy cedes territory" ili "territory transferred by Italy", znači govori se o "ustupljenim" ili "prenijetim" područjima a ne o prethodno "izgubljenim" ili tada "vraćenim" područjima.

5. Žalosti činjenica da u 2017. godini se nastavlja plasirati povijesno neutemeljene interpretacije poput ove gore navedene kao i one kojima se tvrdi da su Tito ili svećenik Božo Milanović "vratili" Istru Hrvatskoj.

6. Žalosti činjenica da uz sve postojeće znanstvene ustanove i sve njihove povjesničare i intelektualce, nitko ne nalazi za shodno da zauzme i izreče jasan i jasan stav na temelju nespornih povijesnih činjenica, pritom uključivši i ustanovu u kojoj sam zaposlen.

Zahvaljujem se na pažnji. S poštovanjem, Silvano Zilli.

Prilozi:

1. Ustav Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 85. od 09.07.2010. – pročišćeni tekst i broj 5. od 15.01.2014. – odluka Ustavnog suda).

I. IZVORIŠNE OSNOVE

(1) Izražavajući tisućljetnu nacionalnu samobitnost i državnu opstojnost hrvatskoga naroda, potvrđenu slijedom ukupnoga povijesnoga zbivanja u različitim državnim oblicima te održanjem i razvitkom državotvorne misli o povijesnom pravu hrvatskoga naroda na punu državnu suverenost, što se očitovalo:

–u stvaranju hrvatskih kneževina u VII. stoljeću;

–u srednjovjekovnoj samostalnoj državi Hrvatskoj utemeljenoj u IX. stoljeću;

–u Kraljevstvu Hrvata uspostavljenome u X. stoljeću;

–u održanju hrvatskoga državnog subjektiviteta u hrvatsko-ugarskoj personalnoj uniji;

–u samostalnoj i suverenoj odluci Hrvatskoga sabora godine 1527. o izboru kralja iz Habsburške dinastije;

–u samostalnoj i suverenoj odluci Hrvatskoga sabora o pragmatičnoj sankciji iz godine 1712.;

–u zaključcima Hrvatskoga sabora godine 1848. o obnovi cjelovitosti Trojedne Kraljevine Hrvatske pod banskom vlašću, na temelju povijesnoga, državnoga i prirodnoga prava hrvatskog naroda;

–u Hrvatsko-ugarskoj nagodbi 1868. godine o uređenju odnosa između Kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije i Kraljevine Ugarske na temelju pravnih tradicija obiju država i Pragmatičke

sankcije iz godine 1712.;

–u odluci Hrvatskoga sabora 29. listopada godine 1918. o raskidanju državnopravnih odnosa Hrvatske s Austro-Ugarskom te o istodobnu pristupanju samostalne Hrvatske, s pozivom na povijesno i prirodno nacionalno pravo, Državi Slovenaca, Hrvata i Srba, proglašenoj na dotadašnjem teritoriju Habsburške Monarhije;

–u činjenici da odluku Narodnoga vijeća Države SHS o ujedinjenju sa Srbijom i Crnom Gorom u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca (1. prosinca 1918. godine), poslije (3. listopada 1929. godine) proglašenoj Kraljevnom Jugoslavijom, Hrvatski sabor nikada nije sankcionirao;

–u osnutku Banovine Hrvatske godine 1939. kojom je obnovljena hrvatska državna samobitnost u Kraljevini Jugoslaviji;

–u uspostavi temelja državne suverenosti u razdoblju drugoga svjetskog rata, izraženoj nasuprot proglašenju Nezavisne Države Hrvatske (1941.) u odlukama Zemaljskoga antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske (1943.), a potom u Ustavu Narodne Republike Hrvatske (1947.) i poslije u ustavima Socijalističke Republike Hrvatske (1963. – 1990.), na povijesnoj prekretnici odbacivanja komunističkog sustava i promjena međunarodnog poretka u Europi, hrvatski je narod na prvim demokratskim izborima (godine 1990.), slobodno izraženom voljom potvrdio svoju tisućgodišnju državnu samobitnost.

–u novom Ustavu Republike Hrvatske (1990.) i pobjedi hrvatskog naroda i hrvatskih branitelja u pravednom, legitimnom, obrambenom i oslobodilačkom Domovinskom ratu (1991. – 1995.) kojima je hrvatski narod iskazao svoju odlučnost i spremnost za uspostavu i očuvanje Republike Hrvatske kao samostalne i nezavisne, suverene i demokratske države.

... (omissis) ...

2. Statut Istarske županije – Regione Istriana ("Službene novine Istarske županije – Bollettino ufficiale della Regione Istriana" broj 10. od 05.10.2009., broj 4. od 29.03.2013., broj 16. od 10.10.2016. i broj 1. od 31.01.2017., u kojima je naznačeno vrijeme njihova stupanja na snagu)

ISTRA povijesna pokrajina čija se posebnost i osobitost očitovala kroz čitavu njezinu povijest, a posebice kao:

-područje koje nastanjuju Histri u antičko doba,

-X. regija "Venetia et Histria" za vrijeme Rimskog carstva (I.-V. stoljeće),

-Grofovija za vrijeme Franaka (788 g. – 952. g.),

-Markgrofovija za vrijeme Franaka (788. g. –952.g.),

-Markgrofovija od XI. st. pod raznim laičkim i crkvenim dinastijama, od početka XIII. st. pod Akvilejskim patrijarsima,

-Grofovija Pazin pod Goričkim grofovima i Habsburgovcima (XII. st. – XVIII. st.)

-područje visoke samouprave istarskih primorskih gradova za vrijeme Venecije, (X. st. – XVIII. st.)

-Pokrajina za vrijeme Austrije (1797. g.-1805. g.)

-Istarski departman u Kraljevini Italiji (1806.g. – 1809. g.) i Ilirska provincija (1809.g.-1813.g.) za vrijeme Napoleona,

-Istarski Okrug u sastavu oblasti "Austrijsko primorje" za vrijeme Austrije (1813.g.-1825.g.)

-Istarski Okrug u vrijeme Austro-Ugarske (1825.g.-1860.g.)

-Pokrajina Istra sa zemaljskim Istarskim saborom sa sjedištem u Poreču (1861.g.-1918.) za vrijeme Austro-Ugarske,

-Provincija Pula za vrijeme Kraljevine Italije (1918.g.-1943.g.),

-područje djelovanja Pokrajinske narodne skupštine kao Istarskog sabora i Pokrajinskog NOO za Istru (1943.g.-1945.g.),

-Kotara Pula, dio Kotara Rijeka, dio Slobodnog teritorija Trsta te drugim oblicima samouprave u Hrvatskoj za vrijeme Jugoslavije (1945.g.-1992.g.)

-Istarska županija u Republici Hrvatskoj (1993.g.).

... (omissis) ...